

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTRA ŚRODOWISKA

Warszawa, dnia 8 stycznia 2018 r.

Poz. 7

ZARZĄDZENIE

MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia 8 stycznia 2018 r.

w sprawie zadań ochronnych dla Wielkopolskiego Parku Narodowego

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 oraz art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się zadania ochronne dla Wielkopolskiego Parku Narodowego na lata 2018 - 2019.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, stanowiące załącznik nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, stanowiący załącznik nr 2 do zarządzenia;
- 3) opis sposobów czynnej ochrony gatunków roślin i zwierząt, stanowiący załącznik nr 3 do zarządzenia;
- 4) wskazanie obszarów objętych ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową, stanowiące załącznik nr 4 do zarządzenia;
- 5) ustalenie miejsc udostępnianych w celach naukowych, turystycznych i rekreacyjnych oraz amatorskiego połowu ryb, z podaniem maksymalnej liczby osób mogących przebywać jednocześnie w tych miejscach, stanowiące załącznik nr 5 do zarządzenia.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. poz. 2323 i 2480).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 2249 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 60, 132, 1074, 1566 i 1595.

MINISTER ŚRODOWISKA

Jan Szyszko

Załączniki do zarządzenia
Ministra Środowiska
z dnia.8 stycznia.2018 r.
(poz.7)

Załącznik nr 1

**IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ
WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ SPOSOBY ELIMINACJI LUB
OGRANICZANIA TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW**

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące

Lp.	Identyfikacja i ocena ¹⁾ zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń
1.	Znaczny udział gruntów prywatnych występujących w strukturze własnościowej WPN	Wykupy gruntów prywatnych na terenie WPN ²⁾ wynikające z potrzeb ochrony przyrody, w ramach ustawowego prawa pierwokupu i kompensacji przyrodniczych
2.	Postępująca zabudowa gruntów niebędących w wieczystym użytkowaniu WPN	1. Starania o wprowadzenie do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów ograniczających zabudowę w wybranych miejscach WPN. 2. Udział w procesie uzgodnień decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz o lokalizacji inwestycji celu publicznego.
3.	Niezgodność z siedliskiem składu gatunkowego, struktury przestrzennej i wiekowej drzewostanów	Regulacja struktury gatunkowej i wiekowej drzewostanów poprzez zadania polegające na: dolesianiu luk i przerzedzeń, produkcji sadzonek drzew i krzewów (we własnej szkółce) do odnowień i zalesień, poprawkach i uzupełnieniach, porządkowaniu powierzchni i przygotowaniu gleby pod odnowienia, pielęgnacji upraw, wprowadzaniu podszytów, utrzymaniu odpowiedniej struktury zbiorowiska leśnego, cięciu pielęgnacyjno-hodowlanym i ochronnym, odnowieniu lasu w drodze sadzenia, przebudowie drzewostanów
4.	Zagrożenia drzewostanów ze strony owadów	Prognozowanie występowania owadów, m.in. przez wykładanie pułapek, wyszukiwanie i usuwanie zasiedlonych drzew stojących, usuwanie części drzew przewróconych lub złamanych w wyniku działania czynników abiotycznych, mechaniczne rozdrabnianie gałęzi i resztek po wyróbce drewna, z pozostawieniem ich na powierzchni, ograniczanie ilości owadów poprzez korowanie surowca drzewnego, odłów owadów w pułapki
5.	Zagrożenia drzewostanów przez pasożytnicze grzyby	Zwalczanie huby korzeniowej poprzez usuwanie drzew porażonych
6.	Szkody wyrządzane przez zwierzęta w ekosystemach leśnych i nieleśnych	1. Zabezpieczanie upraw leśnych i odnowień przed zgryzaniem, poprzez wykonanie nowych ogrodzeń, naprawianie istniejących, zastosowanie indywidualnych zabezpieczeń. 2. Zabezpieczanie upraw rolnych przez stosowanie repelentów. 3. Regulacja populacji zwierząt, w szczególności poprzez odstrzały redukcyjne i odłowy.

7.	Występowanie pożarów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykonanie pasów przeciwpożarowych, utrzymanie dróg pożarowych w stanie przejezdności, usuwanie drzew i krzewów pod liniami energetycznymi i wokół transformatorów, gaszenie pożarów, oczyszczanie punktów czerpania wody, porządkowanie terenów zagrożonych z materiałów łatwopalnych. 2. Remont i wymiana tablic informacyjnych o zagrożeniach pożarowych oraz utrzymywanie dyżurów przeciwpożarowych.
8.	Zarastanie zbiorowisk nieleśnych drzewami i krzewami	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie i koszenie łąk, usuwanie drzew i krzewów, w celu zachowania nieleśnych zbiorowisk roślinnych, utrzymanie gruntów uprawnych – zespołów tradycyjnych upraw i związanych z nimi zbiorowisk segetalnych. 2. Odtwarzanie nieleśnych siedlisk przyrodniczych poprzez usuwanie roślinności drzewiastej i krzewiastej oraz gatunków obcych.
9.	Opanowywanie przez ekspansywne gatunki obcego pochodzenia siedlisk właściwych dla rodzimych roślin i zwierząt	Usuwanie mechaniczne najbardziej ekspansywnych gatunków drzew i krzewów obcego pochodzenia np.: czeremcha amerykańska, klon jesionolistny, robinia akacjowa
10.	Zanikanie i przekształcanie siedlisk gatunków zwierząt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachowanie różnorodności powierzchni i właściwego środowiska życia zwierząt. 2. Sterowanie zagęszczeniem, strukturą gatunkową, wiekową i przestrzenną grup zwierząt.
11.	Rozprzestrzenianie się obcych gatunków zwierząt	Ograniczanie liczebności gatunków pierwotnie niewystępujących (np.: norka amerykańska, jenot, daniel, muflon, szop praczy), a stanowiących zagrożenie dla istnienia gatunków rodzimych, w szczególności poprzez odstrzał redukcyjny i odławianie
12.	Wymieranie rodzimych gatunków zwierząt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przywracanie gatunków zwierząt, które dawniej występowały na terenie WPN. 2. Zasilanie grup zwierząt nowymi osobnikami. 3. Ograniczenie liczebności gatunków stanowiących zagrożenie dla istnienia gatunków rodzimych, w szczególności poprzez odstrzał redukcyjny i odłowy. 4. Dokarmianie zwierząt w okresie zalegania wysokiej pokrywy śnieżnej i bardzo niskich temperatur. 5. Pogłębianie i odładzanie wodopojów.
13.	Obniżenie poziomu i jakości wód powierzchniowych i gruntowych - zanik siedlisk wodnych i bagiennych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie naturalnej retencji na obszarach wodnych, bagiennych i leśnych poprzez budowę, odbudowę i konserwację zastawek na ciekach WPN. 2. Ograniczenie ilości ujęć wody powodujących obniżanie poziomu wód w WPN. 3. Monitorowanie stanu wód (w tym badanie poziomu i jakości wód). 4. Pielęgnacja i tworzenie stref buforowych. 5. Zabiegi rewitalizacyjne na wodach WPN. 6. Utrzymywanie w sprawności oczyszczalni WPN. 7. W miarę możliwości podłączanie obiektów do sieci kanalizacyjnych. 8. Zwracanie szczególnej uwagi na kwestie gospodarki komunalnej przy opiniowaniu inwestycji na terenie WPN.
14.	Nieszczęśliwe zdarzenia losowe, którym ulegają zwierzęta (np. wypadki komunikacyjne)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odpowiednie oznakowanie dróg przecinających korytarze ekologiczne. 2. Budowa przejść dla zwierząt nad lub pod szlakami komunikacyjnymi.

15.	Zagrożenie wścieklizną	1. Redukcja lisów, jenotów, szopów pracy, w szczególności poprzez odstrzały redukcyjne i odłowy. 2. Szczepienia przeciw wściekliznie.
16.	Zużycie techniczne zabytków budownictwa i architektury	Konserwacja i rewaloryzacja
17.	Niszczenie znaków granicznych (kamieni granicznych i oddziałowych)	Odtwarzanie znaków granicznych oraz ich konserwacja w miarę zaistniałych potrzeb

II. Zagrożenia zewnętrzne istniejące

Lp.	Identyfikacja i ocena ¹⁾ zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń
1.	Presja urbanizacji w pobliżu granic WPN i w jego otulinie; nielegalna zabudowa, w tym w szczególności na obszarze przylegającym do jezior WPN, wpływająca negatywnie na przedmioty ochrony i walory krajobrazowe; zanieczyszczenie powietrza, gleby i wód	Starania o wprowadzenie do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów ograniczających zabudowę w pobliżu WPN i w jego otulinie oraz utrzymanie korytarzy zapewniających połączenia z WPN; a na obszarach nieposiadających planów zagospodarowania przestrzennego starania o to, aby nowa zabudowa lokalizowana była w odległości min. 30 m od granicy WPN oraz min. 20 m od cieków i zbiorników wodnych; podejmowanie działań mających na celu eliminację nielegalnej zabudowy
2.	Opanowywanie obszaru WPN przez obce gatunki roślin i zwierząt	Ograniczanie możliwości zakładania hodowli gatunków obcych i inwazyjnych w otulinie, w ramach posiadanych kompetencji (uzgadnianie decyzji lokalizacyjnych)
3.	Niekontrolowany ruch turystyczny na obszarze WPN	1. Ukierunkowanie ruchu turystycznego poprzez budowę, modernizację i konserwację infrastruktury turystycznej. 2. Jednolite, czytelne oznakowanie granicy WPN. 3. Konserwacja nawierzchni szlaków pieszych; ewentualne korekty przebiegu. 4. Konserwacja szlaków rowerowych oraz Nordic walking. 5. Dalsza rozbudowa sieci szlaków rowerowych. 6. Oznakowanie w terenie szlaków turystyki konnej oraz wykonanie kolejnych. 7. Konserwacja szlabanów, instalowanie nowych w celu uniemożliwienia wjazdów pojazdów na tereny chronione. 8. Ustawianie tablic informacyjnych z regulaminem WPN i piktogramów. 9. Monitoring natężenia ruchu na ścieżkach turystycznych i drogach i na obszarach uczęszczanych turystycznie.
4.	Zanieczyszczenie wód	1. Rozbudowa/modernizacja posiadanej infrastruktury kanalizacyjnej i systemów oczyszczania ścieków. 2. Wspieranie inicjatyw w zakresie kanalizowania wsi i oczyszczania ścieków, zaopatrzenia w wodę, tworzenia systemów oczyszczania ścieków burzowych, ograniczania stosowania nawozów mineralnych i środków ochrony roślin w miejscach położonych w sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych. 3. Podejmowanie działań mających na celu ograniczenie możliwości budowy przydomowych oczyszczalni ścieków tylko do zabudowy rozproszonej w miejscach, w których odprowadzanie ścieków do gruntu nie zagraża jakości wód

		<p>podziemnych lub powierzchniowych, w przypadku, gdy nie istnieją możliwości techniczne podłączenia się do gminnego systemu kanalizacji sanitarnej.</p> <p>4. Ograniczenie zanieczyszczenia jezior biogenami i innymi zanieczyszczeniami poprzez odpowiednie kształtowanie ich zlewni (tworzenie stref buforowych). Ww. działania będą realizowane bezpośrednio przez WPN na posiadanych nieruchomościach, drogą edukacji przyrodniczej oraz na podstawie posiadanych kompetencji w procesie planowania przestrzennego.</p>
5.	Zanieczyszczenie powietrza	Ocieplanie budynków WPN i modernizacja systemów ogrzewania na wykorzystujące bardziej przyjazne dla środowiska nośniki energii, w szczególności odnawialne jej źródła
6.	Zanieczyszczenie powierzchni ziemi	Zbiórka, segregacja i wywóz odpadów stałych
7.	Choroby o charakterze epizootii	<p>1. Monitoring stanu zdrowotnego populacji zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem dzików (<i>Sus scrofa</i>).</p> <p>2. Opracowanie i wdrożenie procedur postępowania w przypadku stwierdzenia epizootii lub zaobserwowania niepokojących objawów chorobowych.</p>

III. Zagrożenia zewnętrzne potencjalne

Lp.	Identyfikacja i ocena ¹⁾ zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń
1.	Przerwanie powiązań przyrodniczych WPN z otoczeniem	<p>1. Przeciwdziałanie powstawaniu zwartej i rozproszonej zabudowy w istniejących korytarzach ekologicznych (udział w procesie uzgodnień dotyczących studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego), łączących WPN z otoczeniem, w korytarzach o znaczeniu krajowym, regionalnym i lokalnym, a w szczególności: Góry Dymaczewskie (WPN) - Będlewo/Grzybno (Nadleśnictwo Konstantynowo), Góry Puszczykowskie (WPN) - Wiórek (Nadleśnictwo Babki), Wypalanki (WPN) - Krąplewo/Trzcielina (WPN).</p> <p>2. Wykonanie pod i nad trasami komunikacyjnymi, przepustów i przejść (umożliwiających migrację zwierząt).</p> <p>3. Poprowadzenie odcinka drogi krajowej S5 w okolicach wsi Krąplewo/Trzcielina oraz budowa odpowiednich przejść dla zwierząt (dużych i małych) na tym odcinku.</p>
2.	Modernizacja linii kolejowej E59 relacji Poznań – Wrocław	Wykonanie kompensacji przyrodniczej - budowa przejść dla zwierząt i przepustów
3.	Budowa drogi ekspresowej S5	Minimalizacja negatywnego oddziaływania – budowa przejść dla zwierząt

¹⁾Ocena zagrożeń wyraża się w uszeregowaniu od najistotniejszego.

²⁾ WPN – Wielkopolski Park Narodowy.

OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW, Z PODANIEM RODZAJU, ROZMIARU I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ

I. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach ochrony ścisłej

W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja
1.	Ochrona przeciwpożarowa – modernizacja oraz utrzymanie na bieżąco przejezdności dróg pożarowych	Według potrzeb	Drugi pożarowe zlokalizowane przy obszarach ochrony ścisłej
2.	Remont urządzeń turystycznych – naprawa, konserwacja i budowa tablic edukacyjno-informacyjnych	Według potrzeb	Szlaki turystyczne zlokalizowane przy obszarach ochrony ścisłej

II. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach ochrony czynnej

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1.	1. Odnowienia pod osłoną drzewostanów, odnowienia halizn i płazowin. 2. Sadzenie drzew i krzewów zgodnie z docelowymi składami gatunkowymi określonymi na podstawie przyjętej klasyfikacji fitosocjologicznej zespołów roślinnych i ich korelacji z potencjalnymi typami siedliskowymi lasu.	13,12 ha	Oddziały: 5s, 9t, 184a, 121j, 71d, 67c, 122d
2.	1. Popsadzenia pod osłoną przerzedzonych drzewostanów. 2. Sadzenie drzew i krzewów zgodnie z docelowymi składami gatunkowymi określonymi na podstawie przyjętej klasyfikacji fitosocjologicznej zespołów roślinnych i ich korelacji z potencjalnymi typami siedliskowymi lasu.	1,10 ha	Oddziały: 144i, 125g
3.	1. Dosadzanie drzew w uprawach leśnych (poprawki i uzupełnienia). 2. Sadzenie odpowiednich gatunków drzew i krzewów w uprawach leśnych w miejsce wypadłych sadzonek oraz na uprawach, na których potrzeba dokonania poprawek wynika z przeprowadzonej oceny udatności.	4,54 ha	Oddziały: 51b, 33b, 33d, 168d, 71a, 126Bj, 127Dg, 124Kc
4.	1. Pielęgnowanie upraw leśnych. 2. Stwarzanie warunków do wzrostu i rozwoju upraw, poprzez wykaszanie lub motyczenie lub obrywanie chwastów na uprawach na powierzchni.	51,58 ha w 2018 r. i 42,92 ha w 2019 r.	Oddziały: 52b, 15c, 2d, 19b, 106f, 36f, 33d, 33b, 210m, 57d, 103h, 103f, 198d, 124Kc, 168d, 182a, 184a, 185f, 187b, 189a, 67b, 67c, 112n, 71a, 71d, 82k, 118Ad, 118Ag, 118Ah, 118Ai, 121j, 122d, 158i, 78Ck, 165i, 91DI, 165j, 125g, 128Ac, 126Bj, 127Dg, 144i
5.	Regulacja składu gatunkowego i struktury przestrzennej (czyszczenia wczesne) poprzez	40,93 ha	Oddziały: 78Cd, 78Cf, 78Aj, 118Dd, 132b, 155f,

	wycięcie drzew niepożądanych, w razie potrzeby ogławianie i obrączkowanie w uprawach i młodnikach w wieku 5-10 lat.		112n, 117k, 117l, 121j, 128Aa, 140g, 126i
6.	Regulacja składu gatunkowego i struktury przestrzennej (czyszczenia późne) poprzez wycięcie drzew niepożądanych w młodnikach w wieku 11-20 lat.	17,31 ha	Oddziały: 28f, 28Ai, 122Ab, 128Ac, 202a, 202b, 103a, 118Ca, 122Ad, 125Ag, 125Ao
7.	Regulacja składu gatunkowego i zagęszczenia drzewostanów (trzebieże wczesne) poprzez wycinanie drzew mających niekorzystny wpływ na prawidłowy rozwój drzewostanu w wieku 21-40 lat.	23,82 ha	Oddziały: 69b, 81a, 91Ch, 122b, 127b, 131c, 132d, 138a, 146d, 166c, 207f
8.	Regulacja składu gatunkowego i zagęszczenia drzewostanów (trzebieże późne) poprzez wycinanie drzew mających niekorzystny wpływ na prawidłowy rozwój drzewostanu w wieku powyżej 40 lat.	140,50 ha	Oddziały: 4d, 5j, 20d,j, 22a,b,c,d,f, 32a,d,g, 37g, 42k,w,x, 54c, 62d, 42l,n,o, 78Ai, 78Ad,f,g, 89a,b,f,h, 91Aa,o,p, 126i, 126Ka, 142l, 148a,c, 154Am,n, 156g, 159a,c, 163d, 164c,d, 165a,k,m, 169a, 171a,178b,c, 198a, 202g,i
9.	Cięcia regulujące strukturę gatunkową i przestrzenną mające na celu regulowanie składu gatunkowego poprzez stopniową eliminację gatunków obcych ekologicznie i geograficznie oraz stworzenie korzystnych warunków dla dalszego wzrostu i rozwoju podrostu	98,39 ha	Oddziały: 19a, 30c, 42r, 68f, 69a,c, 84n, 112m, 114b, 117f,j, 117Ka, c, 119b,f,h 121i, 122d, 123Kk, 124Kh, 126d,h, 143f, 150h, 169c, 172c, 185g,h, 195a
10.	Cięcia przebudowy drzewostanów związane ze wspomaganiami procesu tworzenia zróżnicowanej budowy pionowej w drzewostanie, głównie poprzez odsłanianie warstw młodego pokolenia i inicjowanie odnowienia naturalnego	2,02 ha	Oddziały: 208w, 121j, 144i
11.	Cięcia sanitarne w drzewostanach nasiennych	9,71 ha	Oddziały: 91Cl, 142f,k
12.	1. Utrzymanie stanu sanitarnego drzewostanów. 2. Usuwanie drzewostanu wywrotów i złomów, drzew opanowanych przez kambio i ksylofagi oraz grzyby patogeniczne, które przez liczne występowanie zwiększają zagrożenie dla całego drzewostanu, powodując jego gwałtowny rozpad (zabieg nie dotyczy drzew z dziuplami, drzew leżących i stojących drzew obumarłych – stanowiących drewno martwe/posusz ekologiczny).	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
13.	Mechaniczne usuwanie gatunków obcych z podsadzeniem gatunków stanowiących dla nich konkurencję	Według potrzeb	W ramach wykonywanych zabiegów pielęgnacyjnych wyszczególnionych w lp. 9
14.	1. Prognozowanie występowania owadów zagrażających drzewostanom Wyszukiwanie drzew zasiedlonych przez kambiofagi. (próbne jesienne poszukiwanie owadów w ściole, obserwacja samic brudnicy mniszki - transekt, wyłożenie pułapek na cetyńce). 2. Korowanie surowca drzewnego, rozdrabnianie	1. Około 164 prób 2. Około 120	Obszar WPN ²⁾

	gałęzi i resztek po wyróbce drewna, wykładanie pułapek feromonowych. 3. Wykonywanie cięć przygodnych i sanitarnych.	sztuk pułapek feromonowych 3. Według potrzeb	
15.	Likwidacja zagrożeń ze strony grzybów pasożytniczych. Usuwanie drzew opanowanych, zagrażających trwałości drzewostanów.	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
16.	Przeciwdziałanie szkodom powodowanym w drzewostanach przez zwierzęta 1. Wykonanie nowych ogrodzeń upraw leśnych przed zwierzętami. 2. Naprawa istniejących grodzień. 3. Indywidualne mechaniczne zabezpieczenie sadzonek. 4. Odstrzał redukcyjny zwierząt w celu utrzymania populacji na wskaźnikowym poziomie: - jelenia – 60 szt. - sarny – 400 szt. - dzika – utrzymanie zagęszczenia populacji na poziomie do 0,1 os/km ²	1. Około 13 ha 2. Do 170 ha (corocznie) 3. Około 21 ha (w jednym roku lub corocznie). 4. Według planu redukcji	1. Oddziały: 9t; 78Ck; 125g; 144i; 158i; 165i; 172c; 184a. 2. Istniejące ogrodzenia. 3. Oddziały: 2b,c; 15c; 19b; 57d; 67b,c; 69c; 71a,d; 73k; 112a; 121j; 122d; 126Bj; 127Dg. 4. Obszar ochrony czynnej.
17.	Ochrona przeciwpożarowa poprzez takie działania jak: 1. Konserwacja pasów przeciwpożarowych (mineralizacja). 2. Utrzymanie na bieżąco przejezdności dróg pożarowych. 3. Oczyszczenie terenów przyległych do dróg publicznych i szlaków turystycznych z materiałów łatwopalnych i pozostałości po wyróbce drewna. 4. Usuwanie nalotu drzew i krzewów pod liniami energetycznymi. 5. Naprawa i wymiana tablic informujących o zagrożeniach pożarowych oraz oznakowanie dróg pożarowych. 6. Ustawienie tablic o zakazie wstępu do lasu wynikających ze stanu zagrożenia pożarowego. 7. Budowa nowych i naprawa starych rogatek, w celu ograniczenia możliwości wjazdu pojazdów do lasu. 8. Utrzymanie dróg umożliwiających dojazd wozów straży pożarnej do siedlisk przyrodniczych Natura 2000.	1. Na długości około 2,7 km (corocznie) 2. Według potrzeb 3. Na powierzchni około 28 ha (corocznie) 4. Według potrzeb 5. Według potrzeb 6. Według potrzeb 7. Około 76 szt. (corocznie) 8. Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
18.	Ochrona gatunków małych ssaków i ptaków poprzez odstrzał redukcyjny i odłowy lisa i gatunków obcych takich jak jenot, szop pracz, norka amerykańska	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
19.	Przebudowa pasa zadrzewieniowego pod kątem zwiększenia bioróżnorodności i funkcjonowania łączników ekologicznych	0,40 ha	Oddziały: 215a

20.	Produkcja materiału sadzeniowego	Powierzchnia całkowita 6,89 ha, produkcyjna 3,71 ha	Szkółka w Jarosławcu, oddział 112b
21.	1. Melioracje agrotechniczne na powierzchniach do odnowienia, podsadzenia, zalesień, wyprzedzające przygotowanie gleby. 2. Wykonanie talerzy pod poprawki	11,27 ha	1. Oddziały: 103h, 103f, 122d, 121j, 67c, 78c, 158i, 165i, 125g, 144i, 127Dg, 126Bj, 172c, 69c, 208w, 69c. 2. Według potrzeb wynikających z oceny upraw.
22.	Hodowla ex-situ wybranych gatunków roślin: 1) Kostrzewa ametystowa (<i>Festuca amethystina</i> L.); 2) Mieczyk dachówkowaty (<i>Gladiolus imbricatus</i> L.); 3) Kosaciec syberyjski (<i>Iris sibirica</i> L.); 4) Starodub łąkowy (<i>Angelica palustris</i> (Besser) Hoffm.); 5) Wężymord stepowy (<i>Scorzonera purpurea</i> L.); 6) Fiolek mokradłowy (<i>Viola persicifolia</i> Schreb.); 7) Dzwonek boloński (<i>Campanula bononiensis</i> L.); 8) Goryczka wąskolistna (<i>Gentiana pneumonanthe</i> L.); 9) Lilia złotogłów (<i>Lilium martagon</i> L.); 10) Nawrot lekarski (<i>Lithospermum officinale</i> L.); 11) Jarząb brekinia (Brzęk) (<i>Sorbus torminalis</i> (L.) Crantz); 12) Sporek pięciopręcikowy (<i>Spergula pentandra</i> L.); 13) Wawrzynek wilczczyko (<i>Daphne mezereum</i> L.).	Powierzchnia 240 m ²	Szkółka leśna w Jarosławcu, oddział 112b

B. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja
1.	Ograniczenie odpływu wód powierzchniowych. Poprawa stosunków wodnych przez regulacje poziomu wód płynących rzeki Trzebawki, Samicy Sęszewskiej oraz rowów melioracyjnych (retencjonowanie). Konserwacja i naprawa istniejących urządzeń melioracyjnych, tworzenie progów zwalniających i urozmaicających spływ wód, prace konserwacyjne.	Według potrzeb	Cieki występujące na terenie WPN oraz zlokalizowane na nich urządzenia wodne
2.	Zapobieganie zanieczyszczeniu wód i degradacji ekosystemów wodnych. Utrzymywanie i konserwowanie własnych oczyszczalni ścieków; monitorowanie stanu ekosystemów wodnych; wykrywanie ewentualnych zagrożeń oraz podejmowanie kroków zmierzających do ich usunięcia; analizowanie i opiniowanie inwestycji	Według potrzeb	Osady leśne: Wiry, Wypalanki, Jeziory, Górka, Jarosławiec, Łódź, Kątnik i Rusalka oraz wszystkie ekosystemy wodne WPN

	wpływających na stan środowiska wodnego WPN; sprzątanie śmieci z brzegów jezior i rzek na obszarze WPN.		
3.	<p>1. Eliminacja z ichtiofauny gatunków obcych; bioregulacja ekosystemów wodnych przez ograniczanie sukcesji ryb karpiowatych (zwłaszcza leszcza, płoci i krapia), zarybienia oraz inne działania wpływające na poprawę różnorodności i struktury gatunkowej fauny i flory wodnej.</p> <p>2. Odłowy kontrolno-regulacyjne na jeziorach, z zastosowaniem tradycyjnych narzędzi rybackich i technik połowu</p> <p>3. Zarybianie wód WPN gatunkami takimi jak m.in.: szczupak (<i>Esox lucius</i> L.), węgorz (<i>Anguilla anguilla</i> L.), sandacz (<i>Sander lucioperca</i> L.), lin (<i>Tinca tinca</i> L.), karaś pospolity (<i>Carassius carassius</i> L.), w celu poprawy różnorodności biologicznej oraz struktury ichtiofauny, zdominowanej przez pospolite gatunki karpiowate; dopuszcza się wymianę ryb między jeziorami w obrębie WPN.</p> <p>4. Połów tarlaków w WPN w celu uzyskania materiału do zarybienia własnych wód; tarlaki lub uzyskane z nich produkty płciowe mogą być przekazane do zewnętrznych podmiotów w celu wylęgu i dalszego podchowu, możliwe jest również uzyskiwanie tego materiału w WPN. W uzasadnionych przypadkach (połowy tarlaków, badania, zabiegi redukcyjne) przewiduje się możliwość odstępstw od stosowanych w gospodarce rybackiej wymiarów i okresów ochronnych ryb (wynikających z ustawy o rybactwie śródlądowym).</p> <p>5. Prześwietlanie litoralu (wykaszenie części roślinności szuwarowej) w celu tworzenia siedlisk dla roślinności zanurzonej, miejsc bytowania i rozrodu ryb oraz innych organizmów wodnych.</p> <p>6. Wykonywanie krześlisk dla ryb.</p>	<p>Według potrzeb</p> <p>do 15 t ryb rocznie</p> <p>Do 3000 kg/rocznie</p> <p>Według potrzeb</p> <p>Do 500 m²</p> <p>Według potrzeb</p>	<p>Jeziora i cieki objęte ochroną czynną</p>
4.	Ochrona i inwentaryzacja rodzimych gatunków fauny i flory wodnej; monitorowanie stanu zdrowotnego ryb; wykonywanie wizji terenowych, obserwacji i połowów inwentaryzacyjno-kontrolnych na wodach WPN, eliminacja norki amerykańskiej	Według potrzeb	Ekosystemy wodne WPN
5.	Zabiegi rewitalizacyjne, w tym konserwacja aeratora pulweryzacyjnego zasilanego energią wietrzną na Jez. Góreckim	Według potrzeb	Jezioro Góreckie, inne jeziora objęte ochroną czynną
6.	Monitorowanie i analiza jakości wód powierzchniowych, w tym przy wykorzystaniu automatycznej boi pomiarowej na Jeziorze Góreckim.	Według potrzeb	Ekosystemy wodne WPN
7.	Monitorowanie i analiza jakości wód podziemnych z wykorzystaniem sieci piezometrów oraz wykonanie laboratoryjnych badań fizykochemicznych pobranych próbek wody podziemnych.	Według potrzeb	Wyznaczone punkty obserwacyjne w obszarze WPN

C. Inne, według specyfikacji WPN

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja
1.	Konserwacja leśnych mogił i miejsc pamięci z okresu Wiosny Ludów i II Wojny Światowej	Według potrzeb	Teren WPN
2.	Budowa i remont urządzeń turystycznych. Coroczna naprawa i konserwacja lub budowa nowej infrastruktury turystycznej w tym wiat, zadaszeń, ławostolów, ławek, punktów widokowych, ogrodzeń, oznakowań, drogowskazów na węzłach komunikacyjnych, tablic edukacyjno-informacyjnych.	Według potrzeb	Szlaki turystyczne i obiekty zlokalizowane przy szlakach turystycznych, polach wypoczynkowych i parkingach
3.	Utrzymanie siedliska priorytetowego – muraw napiaskowych na terenie Ozu Budzyńskiego. Usuwanie niepożądanego rośliności (krzewiastej i zielnej) w tym gatunków obcych inwazyjnych z wywiezieniem biomasy oraz uprzątnięciem terenu	1,50 ha	Oddział 91Ds
4.	Prowadzenie edukacji ekologicznej na ścieżce w koronach drzew w formie „podniebnej Eko-Wioski”. 10 platform tematycznych połączonych linowymi pomostami.	1,2 ha	Oddział 182d
5.	Prowadzenie edukacji ekologicznej na ścieżkach w terenie: 1. Jeziory-Osowa Góra. 2. Jeziory-J.Budzyńskie. 3. Nadwarciańska ścieżka dydaktyczna. 4. Ścieżka dydaktyczna Puszczykowo-Puszczykówko. 5. Ścieżka Leśna Szkoła. 6. Ścieżka przy wieży widokowej w Szreniawie.	Ścieżki o długości około 1,5 km każda.	1. Oddziały: 121c, 84n, 87f, 89b,h, 90c,d,h, 91Ck,l,o. 2. Oddziały: 121c, 84n, 87f, 89b,h, 90c, 91Db,m,l. 3. Oddziały: 4c,d, 5Aa,ax,y, 8b,d, 9n,s, 10b,c,d. 4. Oddziały: 11g, 13b,c, 17b,d,f, 22d,f. 5. Oddziały: 121b,c,g,h,i,j. 6. Oddziały: 93a,b,c,d, 94d,i,n, 96a,g.
6.	Utrzymanie, konserwacja, odtwarzanie znaków granicznych WPN. Znaki graniczne powinny pozwalać na bezbłędną identyfikację obszaru WPN.	Według potrzeb	Obszar WPN
7.	Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku dzik (<i>Sus scrofa</i>) w celu minimalizacji zagrożenia epizootycznego	Utrzymanie zagęszczenia populacji na poziomie do 0,1	Obszar WPN

III. Sposoby ochrony czynnej na obszarach ochrony krajobrazowej

A. W ekosystemach leśnych

Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja
1. Utrzymanie stanu sanitarnego drzewostanów (spowolnienie rozpadu drzewostanów). 2. Usunięcie z drzewostanu wywrotów i złomów, drzew opianowanych przez kambio i ksylofagi oraz grzyby patogeniczne, które poprzez liczne pojawienie zwiększają zagrożenie dla całego drzewostanu (zabieg nie dotyczy drzew dziuplastych, leżaniny i stojących drzew obumarłych – stanowiących drewno martwe/posusz ekologiczny).	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1.	Wykup i zamiana gruntów. Wykupy gruntów na terenie WPN niebędących w użytkowaniu wieczystym WPN w ramach ustawowego prawa pierwokupu.	Według potrzeb	Obszar WPN
2.	Ograniczenie szkód wyrządzanych w uprawach rolnych przez zwierzęta. Zabezpieczanie upraw rolnych przed szkodami wyrządzanymi przez zwierzęta: zakup środków odstrasżających i grodzenie pól, odstrzał redukcyjny gatunków łownych.	Według potrzeb	Uprawy rolne w granicach strefy ochrony krajobrazowej WPN
3.	Ochrona przeciwpożarowa 1. Utrzymanie na bieżąco przejezdności dróg pożarowych. 2. Oczyszczanie terenów przyległych do dróg publicznych i szlaków turystycznych z materiałów łatwopalnych. 3. Usuwanie nalotu drzew i krzewów pod liniami energetycznymi. 4. Naprawa i wymiana tablic informujących o zagrożeniach pożarowych oraz oznakowanie dróg pożarowych. 5. Ustawienie tablic o zakazie wstępu do lasu, wynikających ze stanu zagrożenia pożarowego. 6. Kontynuowanie współpracy z Jednostką Ratowniczo-Gaśniczą w Mosinie, Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Poznaniu, Komendą Miejską PSP w Poznaniu jako wiodącą w zakresie prewencji i udziału w akcjach bezpośrednich na obszarze WPN.	Według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej

4.	<p>Ochrona gatunków ptaków wyprowadzających łągi w ekosystemach półnaturalnych, aktualnie użytkowanych jako łąki.</p> <p>1. Stosowanie zabiegów agrotechnicznych mających na celu trwałe utrzymanie ekosystemów łąkowych, stanowiących tereny łęgowe ptaków.</p> <p>2. Corocznie: wykaszanie ręczne lub mechaniczne z usunięciem siana, przestrzeganie zapisów umów dzierżawnych (zakaz stosowania przyorywania, wałowania, dosiewu nasion, itp.), zachowanie techniki koszenia od środka łąki do zewnątrz – dla łąk stanowiących tereny łęgowe ptaków.</p>	<p>147,79 ha najwyżej jeden pokos rocznie po 15 czerwca, dla pozostałych dwa pokosy – pierwszy po 15 maja</p>	<p>Na terenie obszaru ochrony krajobrazowej</p>
5.	<p>Zalesienia gruntów użytkowanych rolniczo</p>	<p>4,73 ha</p>	<p>Oddziały: 103h, 103f, 165i, 78Ck, 158i</p>
6.	<p>Odtworzenie łąki śródleśnej. Oczyszczenie powierzchni z zakrzaceń rozdrabnianie gałęzi rębakiem z wywiezieniem zrębków, wrywanie karp, niszczenie chwastów, orka pełna pługiem rolniczym. Wysiew nasion siewnikiem Egedal.</p>	<p>0,28 ha</p>	<p>Oddział 84l</p>

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielono na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami. Podziału dokonano zgodnie z opisem taksacyjnym i wykonaną na jego podstawie mapą przeglądową Wielkopolskiego Parku Narodowego, według stanu na 01.01.2013 r., sporządzonymi przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Poznaniu, które znajdują się w siedzibie Dyrekcji Parku w Jeziorach.

²⁾ WPN – Wielkopolski Park Narodowy.

**OPIS SPOSOBÓW CZYNNEJ OCHRONY GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT
NA OBSZARACH OCHRONY CZYNNEJ**

I. Obszary ochrony czynnej

A. Ochrona gatunków roślin

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1.	Gatunki dziko występujących roślin wymienionych w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 48 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	Monitorowanie stanowisk gatunków roślin podlegających ochronie oraz zabezpieczenie ich przed zniszczeniem	Coroczna inwentaryzacja wykonywana przez służby terenowe
2.	Kruszczyk błotny (<i>Epipactis palustris</i> (L.) Crantz), Goździk pyszny (<i>Dianthus superbus</i> L.), Goryczka wąskolistna (<i>Gentiana pneumonanthe</i> L.), Starodub łąkowy (<i>Angelica palustris</i> (Besser) Hoffm.), Mieczyk dachówkowaty (<i>Gladiolus imbricatus</i> L.), Storczyki (<i>Orchis</i> L.)	Monitoring występowania	Corocznie: utrzymanie ekosystemu łąkowego w oddz. 208 r,t w celu ochrony wskazanych gatunków roślin, podcinanie gałęzi drzew sąsiadujących z łąką na powierzchni: 1,47 ha
3.	Wężymord stepowy (<i>Scorzonera purpurea</i> L.), Dzwonek boloński (<i>Campanula bononiensis</i> L.)	Monitoring występowania	1. Utrzymanie zbocza kserotermicznego w oddz. 135g w celu ochrony chronionych gatunków roślin. 2. Wycięcie części krzewów i podrostu, wyniesienie poza zbocze, podkrzesanie gałęzi, na powierzchni 1 ha.
4.	Jarząb brekinia (Brzęk) (<i>Sorbus torminalis</i> (L.) Crantz)	1. Zabezpieczanie drzew przed szkodami od bobrów poprzez zakładanie na pnie drzew siatki heksagonalnej. 2. Reintrodukcja jarzęba brekinii (<i>Sorbus torminalis</i> (L.) Crantz)	1. Siatka heksagonalna 50 mb/1m, powierzchnia 4,71 ha, oddział 142. 2. Oddziały: 51b, 5s, 210r, 184a, 158, 125g, 127Dg, 126Bj, 73k, szkółka w Jarosławcu. Ilość: 186 szt.

B. Ochrona gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1.	Sarna (<i>Capreolus capreolus</i>), jeleni (<i>Cervus elaphus</i>)	Utrzymanie liczebności populacji zwierząt na ustalonym poziomie. Monitoring występowania.	Odstrzały redukcyjne zwierząt zgodnie z planem redukcji – utrzymanie właściwej struktury populacji: (teren całego WPN ¹), tj.: 1) jelenie – 60 osobników; 2) sarny – 400 osobników.

2.	Daniel (<i>Dana dana</i>), muflon (<i>Ovis musimon</i>)	Monitoring występowania i eliminacja gatunku obcego (introdukowanego przez obwody łowieckie graniczące z WPN)	Odstrzały redukcyjne zwierząt na podstawie ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, zgodnie z planem redukcji – eliminacja gatunku obcego
3.	Ptaki (<i>Aves</i>)	Zachowanie siedlisk i polepszanie warunków bytowych zwierząt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona drzew dziuplastych. 2. Wywieszanie 400 sztuk skrzynek lęgowych dla ptaków. 3. Wykaszenie łąk. 4. Odstrzały redukcyjne lisa, jenota, szopa pracza i norki amerykańskiej na podstawie ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie. 5. Zapewnienie spokoju w okresie lęgowym w terminie od 28 lutego do 15 lipca. Wykonywanie na terenie WPN tylko niezbędnych prac.
4.	Nietoperze (<i>Chiroptera</i>)	Zachowanie siedlisk i polepszanie warunków bytowych zwierząt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pozostawianie odpowiednio urządzonych piwnic oraz budynków drewnianych lub ich części dla zachowania środowiska bytowania innych grup organizmów. 2. Wywieszenie 100 sztuk skrzynek dla nietoperzy.
5.	Gatunki dziko występujących zwierząt objętych ochroną gatunkową, zgodnie z rozporządzeniem wydanym na podstawie art. 49 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	Monitorowanie gatunków zwierząt podlegających ochronie oraz zabezpieczenie przed zniszczeniem miejsc ich występowania i rozrodu	Coroczna inwentaryzacja wykonywana przez służby terenowe
6.	Gatunki dziko występujących zwierząt wymienionych w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 49 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz gatunki zwierząt łownych	Monitoring przejścia dla zwierząt nad drogą krajową nr 5 Poznań-Wrocław	Stosownie do biologii gatunku i stopnia zagrożenia populacji. Modernizacja ogrodzenia na przejściu dla zwierząt.
7.	Lis (<i>Vulpes vulpes</i>), jenot (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), szop pracz (<i>Procyon lotor</i>)	Obserwacje zwierząt dzikich zachowujących się w nienaturalny sposób	Dostarczanie lisów podejrzanych o wściekliznę do badań do Zakładu Higieny Weterynaryjnej w Poznaniu po wcześniejszym zgłoszeniu Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Poznaniu

8.	Sarna (<i>Capreolus capreolus</i>), jeleń (<i>Cervus elaphus</i>)	Wykładanie pokarmu w miejscach bytowania zwierzyny w okresie niedostępności żeru naturalnego, celem odciążenia jeleniowatych i minimalizacji nasilających się szkód w uprawach leśnych	Wyłożenie karmy w miejscach faktycznego bytowania zwierząt
9.	Wszystkie gatunki	Odnowienie oczka wodnego pełniącego funkcję habitatu, miejsca rozrodu i pojkików dla zwierząt w miejscach ich dawnego występowania	Oczko owalne, głębokość wykopu ok. 150 m ³ , głęboczek ok. 1,8 m, oddział 218d
10.	Poprawa miejsc rozrodu i przebywania płazów	Pogłębienie, wyprofilowanie i oczyszczenie naturalnych zagłębień celem uzyskania terenów z lustrem wody o różnych konfiguracjach pod względem wielkości, głębokości, nachyleń skarp, wycięciu części drzew i krzewów oraz wybraniu roślinności szuwarowej ze zbiornika w celu poprawy warunków termicznych	1. Obwód Ochronny Wypalanki – oddziały: 192 Ah, 192g; powierzchnia całkowita: 3,51 ha (czynne działania ochronne na powierzchni 0,66 ha). 2. Obwód Ochronny Górka – oddziały: 205g, 203f, 203n; powierzchnia całkowita: 4,94 ha (czynne działania ochronne na powierzchni 0,68 ha).
11.	Dzik (<i>Sus scrofa</i>)	Utrzymanie liczebności na poziomie niezagrażającym sytuacji epizootycznej	Odstrzał redukcyjny osobników

II. Obszar ochrony krajobrazowej

A. Ochrona gatunków roślin

Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
Gatunki dziko występujących roślin wymienionych w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 48 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	Monitorowanie stanowisk gatunków roślin podlegających ochronie oraz zabezpieczenie ich przed zniszczeniem	Stosownie do gatunku i stopnia zagrożenia

B. Ochrona gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1.	Rzadkie i zagrożone gatunki zwierząt	Ograniczenie liczebności drapieżników w obrębie gatunków stanowiących zagrożenie dla populacji zwierząt rzadkich i zagrożonych	Odstrzały redukcyjne lisa, jenota i norki amerykańskiej na podstawie ustawy z dnia 13 października 1995r. – Prawo łowieckie
2.	Sarny, jelenie	1. Utrzymanie liczebności populacji zwierząt na ustalonym poziomie (grunty rolne w granicach WPN). 2. Monitoring występowania.	1. Stosowanie środków odstraszających. 2. Redukcja liczebności oraz kształtowanie właściwej struktury wiekowej i płciowej, zgodnie z planem redukcji. 3. Odstrzały redukcyjne zwierząt na podstawie ustawy z dnia 13 października 1995r. – Prawo łowieckie.

3.	Lisy, jenoty, szopy pracze	Obserwacje zwierząt dzikich zachowujących się w nienaturalny sposób	Dostarczanie lisów, jenotów i szopów praczy podejrzanych o wściekliznę do badań do Zakładu Higieny Weterynaryjnej w Poznaniu po wcześniejszym zgłoszeniu Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii w Poznaniu
4.	Daniele, muflony	Przeciwdziałanie zadomowieniu się gatunków obcych na terenie WPN	1. Monitoring występowania. 2. Stosowanie środków odstraszających. 3. Odstrzały redukcyjne (eliminacja z ekosystemów) zwierząt na podstawie ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, zgodnie z planem redukcji.
5.	Dzik	Utrzymanie liczebności na poziomie niezagrażającym sytuacji epizootycznej	Odstrzał redukcyjny osobników

¹⁾ WPN – Wielkopolski Park Narodowy

**WSKAZANIE OBSZARÓW OBJĘTYCH OCHRONĄ ŚCISŁĄ, CZYNNĄ ORAZ
KRAJOBRAZOWĄ**

Rodzaj	Lokalizacja ¹⁾	Powierzchnia
ochrona ścisła	Trzcielina330, Rosnówko-Walerianowo408, Wiry792, 802, Jezioro126, 129, 136, 141, 147, 148, 154, 164, Trzebaw362, 363, 375, 378, 379, 387, 389, 390, 416, 421, 423, 427, 432, 259/1, Miasto Mosina3171, Puszczykowo2161/2, Puszczykowo Stare757, 778, 791/2, 798/1, 798/2, 798/3, Miasto Sęszew 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054.	260 ha
ochrona czynna	Konarzewo594, 595, 596, Trzcielina332, 334, 337, 338, 342, 82/2, 82/3, 82/4, 82/6, 82/7, 86/2, 119/10, 119/12, 119/13, 119/14, 119/15, 119/17, 119/18, 119/19, 119/20, 119/21, 119/3, 119/5, 119/6, 119/7, 119/8, Chomęcice534, Komorniki7511, Łęczyca283, 284, 285, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 214/2, Rosnowo-Szreniawa42, 49, 50, 52, 36/9, 39/4, 51/2, 53/1, 53/2, Rosnówko-Walerianowo290, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 386, 387, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 405, 406, 407, Wiry631, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 793, 795, 796, 797, 799, 800, 801, 804, 806, 807, 808, 809, 819, 820, 624/116, 624/124, 624/125, 624/126, 624/127, 624/128, 624/58, 624/75, 624/76, 624/77, 624/89, 624/97, 624/98, 713/10, 715/2, 717/18, 719/4, 743/53, 776/3, 791/2, 805/2, 805/3, Dymaczewo Nowe318, Dymaczewo Stare337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 372, Jezioro124, 125, 128, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 137, 138, 139, 140, 142, 143, 144, 145, 146, 149, 150, 151, 152, 153, 155, 156, 157, 158, 160, 161, 162, 163, 165, 166, Krosinko20, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 331, 332, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 62/3, Dębienko412, 413, 414, 415, 416, 417, 419, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 428, 429, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 418/1, 418/2, 427/2, 430/3, Krąplewo90, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 316, 317, 288/4, 304/1, 305/1, 305/3, Łódź229, 50/2, Trzebaw101, 204, 206, 212, 216, 218, 220, 222, 224, 229, 250, 251, 252, 255, 268, 269, 270, 271, 275, 276, 278, 291, 293, 312, 316, 319, 320, 325, 342, 343, 348, 349, 350, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 376, 377, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 388, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 415, 418, 419, 420, 422, 424, 425, 426, 429, 430, 431, 433, 434, 435, 437, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 467, 468, 112/7, 113/3, 114/2, 116/3, 116/4, 207/1, 208/1, 208/2, 211/1, 215/1, 227/8, 245/5, 248/3, 262/2, 262/3, 262/4, 264/4, 264/5, 264/6, 265/1, 265/2, 266/5, 266/6, 272/1, 272/2, 272/3, 274/1, 277/4, 287/1, 289/1, 321/2, 321/3, 321/4, 321/5, 414/1, 414/2, 414/3, 414/4, 428/1, 428/2, 438/1, 438/2, 453/1, 453/2, Witobel343, 344, 345, 346, 347, Miasto Mosina3164, 3165, 3166, 3167, 3168, 3169, 3170, 3174, 3175, 3176, 3177, 3178, 3179, 3180, 3181, 3182, 3183, 3184, 3187, 3188, 3190, Puszczykowo2155, 2158, 2159, 2163, 2164, 2165, 2166, 2171, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2185, 2188, 2156/1, 2156/2, 2157/1, 2160/1, 2160/2, 2160/3, 2161/1, 2162/1, 2162/3, 2162/4, 2184/1, 2184/2, 2186/1, 2186/2, 2187/1, 2187/2, 2189/1, 2189/2, 2189/4, 2189/5, 2190/1, 2190/2, Puszczykowo Stare758,	4 789 ha

ochrona krajobrazowa	<p>Konarzewo 582, 583, 584/2, 584/3, 584/5, 584/6, 585/1, 585/2, 585/4, 585/5, 585/6, 586/1, 586/2, 586/3, 586/5, 586/6, Trzcielín 84, 110, 82/5, 86/3, 119/11, 119/9, 125/10, 125/11, 125/6, 125/7, 125/8, 125/9, Chomęcice 509, 510, 532, 533, 242/1, 242/3, 242/4, 269/4, 511/1, 511/3, 511/4, 514/2, 514/3, 514/4, Komorniki 563, 564, 566, 569, 570, 573, 574, 577, 578, 581, 582, 585, 595, 596, 1054/11, 1054/12, 1054/4, 1054/8, 1054/9, 594/1, Łęczycal 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 26, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 211, 212, 213, 220, 221, 228, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 245, 246, 262, 438, 17/1, 25/1, 17/2, 25/3, 25/5, 207/6, 208/1, 208/2, 209/1, 209/3, 209/4, 210/2, 210/4, 210/5, 210/6, 212/1, 212/2, 214/1, 222/1, 222/2, 224/4, 224/5, 225/3, 225/6, 225/7, 225/8, 225/9, 226/1, 226/2, 227/2, 227/3, 227/4, 227/5, 229/2, 243/1, 243/2, 244/1, 244/2, 247/2, 250/3, 250/4, 251/2, 254/2, 255/2, 258/2, 260/2, Rosnowo-Szreniawa 38, 41, 43, 36/3, 39/2, 39/3, 40/1, 40/2, 40/3, 51/1, 19/1, 19/2, 20/2, Rosnówko-Walerianowo 193, 289, 291, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 340, 385, 388, 404, 409, 292/1, 292/3, 292/4, Wiry 329, 335, 338, 629, 630, 633, 637, 710, 718, 736, 739, 741, 798, 803, 811, 334/1, 334/2, 334/3, 334/4, 334/5, 339/1, 341/3, 523/2, 524/4, 525/4, 528/4, 529/4, 531/4, 533/4, 536/1, 536/2, 571/1, 571/2, 575/1, 575/2, 576/2, 578/1, 578/2, 721/2, 737/25, 738/2, 740/2, 743/30, 743/32, 743/33, 743/34, 743/35, 743/36, 743/37, 743/38, 743/39, 743/40, 743/41, 743/42, 743/43, 743/47, 743/48, 743/49, 743/51, 743/54, 743/55, 759/1, 759/2, 759/3, 776/1, 776/2, 791/1, 791/3, 805/1, Dymaczewo Stare 370, 371, Jeziory 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 127, 159, Krosinko 14, 26, 31, 334, 30/2, 63/5, 63/6, 30/1, 29/3, 29/5, 63/14, Wiórek 1, 2, Dębienko 394, 395, 397, 404, 406, 427/1, 430/1, 430/2, Kraplewo 83, 291, 306, 310, 312, 313, 314, 85/2, 304/2, 305/2, Łódź 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 31, 32, 34, 36, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 48, 49, 55, 56, 66, 67, 80, 81, 82, 218, 220, 30/2, 33/2, 33/3, 33/4, 35/1, 35/2, 37/1, 37/3, 37/4, 45/1, 45/2, 45/3, 45/4, 50/1, 51/1, 51/2, 52/1, 52/2, 52/3, 52/4, 52/5, 53/2, 53/3, 53/4, 54/1, 54/2, 57/1, 57/2, 58/1, 58/3, 58/4, 59/2, 59/3, 59/4, 60/1, 60/2, 61/1, 61/2, 61/3, 62/1, 62/2, 63/1, 63/2, 64/1, 64/2, 65/1, 65/2, 68/1, 68/2, 69/2, 69/3, 69/4, 70/2, 70/3, 70/4, 71/2, 71/3, 71/4, 71/5, 72/2, 72/3, 72/4, 72/5, 73/1, 73/2, 74/1, 74/2, 75/2, 75/3, 75/4, 76/1, 76/2, 77/2, 77/3, 77/4, 78/1, 78/2, 78/3, 79/2, 79/3, 79/4, 79/5, 83/4, 83/5, 83/6, 84/4, 84/6, 84/7, 84/9, 84/11, 84/12, 13/1, 29/1, 30/1, 13/2, 13/3, 13/4, 13/5, 13/6, 13/7, 8/1, 8/2, 8/3, 8/4, 8/5, 8/6, 8/7, 8/8, 8/9, 8/10, 8/11, 8/12, 13/8, 8/13, 8/14, 8/15, 8/16, 13/9, 13/10, 13/11, 29/2, 171/1, 171/2, 171/3, 171/4, 219/1, 234/2, 234/3, 234/4, Rybojedzko 83, Trzebaw 2, 3, 7, 9, 11, 13, 24, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 54, 55, 56, 57, 59, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 83, 89, 91, 93, 95, 96, 97, 102, 104, 111, 115, 117, 118, 120, 121, 122, 123, 126, 129, 130, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 157, 159, 161, 162, 163, 164, 177, 178, 184, 219, 225, 228, 232, 256, 260, 263, 273, 290, 292, 294, 295, 296, 300, 301, 302, 304, 306, 311, 322, 323, 324, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 341, 344, 345, 346, 347, 351, 353, 354, 355, 405, 417, 436, 463, 464, 466, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 53/1, 53/2, 53/3, 53/4, 53/5, 53/6, 53/7, 58/1, 58/2, 58/3, 60/2, 60/3, 61/2, 61/3, 71/1, 74/3, 74/4, 76/1, 76/2, 77/1, 77/2, 77/3, 78/5, 79/1, 79/3, 80/1, 80/2, 80/4, 80/5, 81/2, 81/3, 81/4, 85/1, 86/1, 87/2, 87/3, 87/4, 88/1, 88/2, 90/1, 90/3, 90/4, 90/5, 90/6, 90/8, 90/9, 92/1, 92/2, 92/3, 94/1, 94/2, 94/3, 99/2, 99/3, 99/4, 1/1, 1/2, 18/1, 25/1, 25/2, 25/3, 4/5, 4/6, 4/7, 4/8, 4/9, 4/10, 4/11, 4/12, 4/13, 4/14, 4/15, 4/16, 4/17, 4/18, 4/19, 4/20, 25/4, 5/3, 5/4, 5/5, 5/6, 5/7, 5/8, 5/11, 5/12, 5/13, 5/14, 5/15, 5/16, 5/17, 5/20, 5/21, 5/22, 5/23, 5/24, 25/5, 6/1, 6/3, 6/4, 6/5, 25/6, 25/7, 10/1, 10/2, 12/1, 12/3, 103/1,</p>	2548 ha
----------------------	---	---------

	<p>105/21, 105/22, 105/23, 105/28, 105/29, 105/3, 105/30, 105/31, 105/32, 105/33, 105/6, 105/7, 105/8, 112/2, 112/3, 112/6, 113/2, 114/1, 116/1, 116/2, 116/5, 119/1, 119/2, 119/3, 124/1, 124/2, 124/4, 124/5, 124/6, 125/1, 127/1, 127/2, 128/1, 128/2, 131/1, 131/2, 144/2, 144/3, 144/4, 145/1, 146/1, 146/2, 156/1, 156/2, 156/3, 158/1, 158/2, 160/1, 160/3, 160/4, 165/1, 165/2, 166/1, 166/2, 167/1, 167/2, 168/1, 168/3, 168/4, 169/1, 169/3, 169/4, 170/1, 170/2, 171/2, 171/5, 171/6, 171/7, 171/8, 173/1, 173/2, 174/1, 174/2, 175/1, 176/2, 179/1, 179/2, 180/1, 180/2, 181/1, 181/2, 182/10, 182/11, 182/12, 182/13, 182/14, 182/3, 182/5, 182/6, 182/9, 185/1, 185/3, 185/4, 186/1, 186/2, 209/1, 227/1, 227/2, 227/3, 227/4, 227/5, 227/6, 227/7, 245/2, 245/3, 245/4, 245/6, 254/1, 254/2, 264/1, 264/3, 266/1, 266/2, 266/3, 267/1, 267/2, 299/1, 303/1, 303/10, 303/11, 303/12, 303/13, 303/14, 303/15, 303/16, 303/17, 303/2, 303/3, 303/4, 303/5, 303/6, 303/7, 303/8, 303/9, 305/1, 305/2, 305/3, 307/1, 307/3, 307/4, 307/5, 307/6, 307/8, 307/9, 308/1, 308/2, 308/3, 309/1, 309/2, 310/1, 310/2, 313/1, 328/3, 328/4, 328/5, 332/2, 332/3, 340/1, 340/2, 465/1, 465/2, Witobel244, 245, 248, 249, 252, 253, 254, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 266, 267, 268, 269, 271, 273, 275, 276, 277, 279, 246/1, 246/3, 246/4, 246/5, 246/6, 247/1, 250/1, 250/2, 250/3, 251/1, 251/10, 251/11, 251/12, 251/2, 251/3, 251/5, 251/6, 251/7, 251/9, 255/1, 255/2, 255/3, 255/4, 255/6, 255/7, 265/1, 265/2, 270/1, 270/10, 270/12, 270/13, 270/14, 270/16, 270/17, 270/18, 270/19, 270/2, 270/20, 270/21, 270/22, 270/24, 270/25, 270/26, 270/27, 270/28, 270/29, 270/3, 270/4, 270/5, 270/6, 270/7, 270/8, 270/9, 274/11, 274/12, 274/3, 274/4, 274/5, 274/6, 274/7, 274/9, 280/2, 280/3, 280/4, 281/10, 281/11, 281/12, 281/13, 281/14, 281/15, 281/16, 281/17, 281/18, 281/19, 281/20, 281/22, 281/23, 281/25, 281/26, 281/28, 281/29, 281/31, 281/32, 281/33, 281/34, 281/35, 281/36, 281/37, 281/38, 281/39, 281/40, 281/41, 281/42, 281/44, 281/46, 281/48, 281/50, 281/51, 281/6, 281/7, 281/8, 281/9, Lasek99, Miasto Mosina63, 107, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 130, 131, 133, 134, 135, 136, 137, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 156, 161, 162, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 231, 235, 3186, 3189, 3191, 36/1, 108/1, 108/2, 121/1, 129/1, 129/6, 129/7, 129/8, 129/9, 132/2, 132/3, 132/4, 132/5, 138/1, 138/2, 155/2, 155/3, 155/4, 157/3, 160/10, 160/11, 160/12, 160/13, 160/14, 160/15, 160/16, 160/2, 160/6, 160/7, 160/8, 160/9, 163/2, 163/4, 164/1, 164/4, 165/1, 165/4, 165/5, 165/6, 168/1, 169/2, 177/2, 177/3, 177/4, 177/5, 177/6, 178/1, 178/2, 228/2, 228/3, 228/4, 229/1, 229/2, 229/3, 230/2, 230/3, 230/4, 230/5, 284/1, 287/1, Puszczykowo11, 12, 13, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 573, 1067, 1111, 1112, 1113, 1652, 1804, 2126, 2134, 2145, 2147, 2148, 2149, 2167, 2168, 2169, 2170, 2172, 2191, 14/1, 15/1, 16/1, 19/1, 14/2, 15/2, 16/2, 19/2, 10/1, 10/4, 2110/1, 2110/3, 2110/4, 2110/5, 2112/1, 2112/3, 2112/5, 2112/6, 2112/8, 2112/9, 2112/10, 2112/11, 2112/12, 2128/1, 2128/3, 2128/4, 2129/1, 2129/3, 2129/4, 2154/1, 2154/2, 2154/3, 2154/4, 2157/2, 2183/1, 2183/2, 2183/3, 2183/4, 2183/5, 2183/6, 2183/8, 2183/9, 1068/1, 1346/3, 2112/13, 302/2, 557/3, 570/2, 721/5, Puszczykowo Stare752/5, 786/1, Miasto Stare 1741</p>	
Razem	-	7 597 ha

**USTALENIE MIEJSC UDOSTĘPNIANYCH W CELACH NAUKOWYCH,
TURYSTYCZNYCH I REKREACYJNYCH ORAZ AMATORSKIEGO POŁOWU
RYB Z PODANIEM MAKSYMALNEJ LICZBY OSÓB MOGĄCYCH
JEDNOCZEŚNIE PRZEBYWAĆ W TYCH MIEJSCACH**

A. Miejsca udostępniane w celach naukowych

Miejsca udostępniane	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
Teren całego WPN ¹⁾	Bez limitu

B. Miejsca udostępniane w celach turystycznych

Lp.	Miejsca udostępniane	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1.	Stacja turystyczna w Osowej Górze, oddział 91Cw	200
22.	Stacja turystyczna w Jarosławcu, oddział 110c	100
33.	Stacja turystyczna w Puszczykowie, oddział 19d	50
44.	Parking samochodowy – Obwód Ochronny Puszczykowo, oddział 12n, 19d	100
55.	Parking samochodowy – Obwód Ochronny Jeziory, oddział 84b, 75f	300
66.	Parking samochodowy – Obwód Ochronny Wiry, oddział 94a	300
77.	Parking samochodowy – Obwód Ochronny Wiry, oddziały: 103a, 104a,c, 116Aa	150

C. Miejsca udostępniane w celach rekreacyjnych i amatorskiego połowu ryb

Lp.	Miejsca udostępniane	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
11.	Stacja turystyczna z polem biwakowym w Wypalankach, oddział 166 d,f	100
2.	Jezioro Łódzko – Dymaczewskie, oddział 135Aa,b	250
3.	Jezioro Witobelskie, oddział 193A	150
4.	Jezioro Wielkowiejskie, oddział 122K	40
5.	Jezioro Chomęcicko-Rosnowskie, oddział 166Aa	120
6.	Jezioro Jarosławieckie, oddział 107f	300

¹⁾ WPN – Wielkopolski Park Narodowy